

Izhaja — izvzemši ponedeljek — vsak dan zjutraj. — Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik Stefan Godina. — Lastnik konaracij lista Edinosti. — Tisk tiskarne Edinost. — Naročnina znaša na mesec L. 6.—, pol leta L. 32.— in celo leto L. 60.—. — Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 stotnik. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 mm). — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 40 stotnik; osmrtnice, zalivali, poslanice in vabila po 80 stotnik, oglasi denarnih zavodov mm po L. 2. Mali oglasi po 20 stotnik, najmanj pa L. 2. — Oglase sprejema inšertni oddelek Edinosti. Naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti. Uprava in inšertni oddelek se nahajata v Trstu, ul. sv. Frančiška As. 20

Kriza v Italiji.

Nitti je prijavil v zbornici in v senatu, da je ministertvo podalo demisijo, da pa bo vodilo dalje svoje, dokler ne bo sestavljena nova vlada. Obe zbornici sta prekinili svoja poslovanja. Socialni demokrati so sicer zahtevali, naj parlament zboruje dalje, toda Nitti se je temu uprl — češ: da ne bi odgovarjalo ustavnosti in načelom parlamentarizma, če bi zbornica sklepala, ne da bi imela odgovorno vlado pred seboj. In Nitti je — zmagal! Velika večina zbornice je glasovala za njegovo stališče.

Parlament torej miruje in začelo se je delo za rešitev krize. Kralj je že pozval razne vodilne državnike k sebi na posvetovanje. V miravi stvari je, da listi živo razpredajo misli, ugibanja in svoje — želje glede na razrešitev krize — sestavo nove vlade. Imenujejo se razna imena, snujejo različne kombinacije. Od vsake strani propagirajo rešitev, ki bi bila njim po volji. V prvi vrsti se čujejo imena Luzzatti, Bonomi, Meda. Ker pa morajo priznavati vsi, da nobena skupina, ki stoji za temi možmi, ne more sama sestaviti vlade, ki bi se mogla držati ter dati vladavini niti najskromnejše stalnosti, snujejo kombinacije. V ospredju je nacionalistično - ljudsko - stranska kombinacija: Bonomi-Meda. Potrja se torej že, večeraj izrečena domneva, da bodo zastopniki ljudske stranke sestaveni del nove vlade. In resolucija izvrševalnega odbora te stranke pušča res vrata odprta za vstop v to ali ono kombinacijo. Pri tem pa naj zabeležimo zanimivo in simptomatično dejstvo, da glasilo vaticanske, "Osservatore Romano", ne odobrava afronta stranke proti Nittiju! — — — To daje mnogo misliti. In če uvažujemo še vest iz Rima, da resni politični krogi — in sicer tudi taki, ki so pomagali zrušiti sedaj padlo vlado — razpravljajo o možnosti povrniti Nittija na oblast, svedeča ob drugačni sestavi vlade, moramo sklepati logično, da ima ta mož še vedno mnogo zaslemba v političnih krogih, da mu je atmosfera še vedno ugodna; četudi ne iz so-glasja z njegovimi političnimi smernicami in točnimi, pa radi tega, ker mož sedaj res ni toliko nadomestljiv. Razlog temu je na dlan; je v razpoloženju, ki sta je ustvarila Orlando in Sonnino. Resen državnik, ki se hoče chralliti za bodočnost ne bo hotel sprejemati odgovornosti v takem položaju. Izlazi s ozirom na nerešena vnanjepolitična vprašanja: ker bi moral, ali na eni strani z umernejšo politiko izživati proti sebi razpačeno javnost; ali pa bi — če bi sledil negonemu javnosti — ulegnil spravi težje v nevarne zapletitjaje, morda tudi v veliko nesrečo.

Pri tem pa bi resno svarili, naj se nihče ne udeleža krivim domnevan za slučni, da pride katoliška ljudska stranka do moči. Tudi ta stranka se ne bo v starih vnanje politike, zlasti pa ne reševanju jadrankega vprašanja, hotela bistveno oddaljiti od Sonnino-Orlando-ve smeri, kakor se tudi Nitti ni hotel ali ni mogel. Scialoja in Nitti se razlikujeta nekoliko le v načinih, v stvari sami, v ciljih pa ne!

Socialisti se nečjejo podati v tako nevarnost. To pa že iz tradicije v njihovi politiki, sloneče na znani resnici, da je v ugodnejšem položaju tisti, ki napada, nego pa tisti, ki mora braniti svoje delo. Pri tem pa pada težko na tehnično še dejstvo, da tudi socialisti ne bi mogli v zadostni meri izpolniti obljub, ki jih delajo sedaj in pridobivajo delavske mase zase. Potem bi se mogla mara obrniti proti njim, ker psiha množice je že taka, da se — če je stanje nepopolno — vsikdar obrača, proti tistim, ki so na kamnilu, pa naj so krivi ali pa ne. To izkušajo sedaj tudi socialisti v Nemški Avstriji: da je laglje obljubljati, nego pa vladati zadovoljivo. Saj so n. pr. delavci grafične umetnosti — stavci in srodne jim kategorije — sedaj v živem uporu proti vodstvu socialne demokracije!

To vedo dobro tudi socialni demokrati v Italiji. Zato izjavljajo, da ne vstopijo v nobeno kombinacijo. Nečjejo sprejemati niti ne soodgovornosti, dokler ne pride — tako izjavljajo — njihova popolna zmagal! Svedeča to čudna metodni, pa radi tega, ker mož sedaj res ni v parlamentni areni; oni pa hočejo poprej zmagati in potem se le da bodo delali pri vladnem krmilu!

Ob takem stanju stvari je že v območju močnosti, da se na sedanjih italijanskih krizi urednici lista znana francoska: Kralj je umrl — živel

kralj Nitti je padel — Nitti se vrača — ob strani Mede, prvaka katoliške ljudske stranke!... Socialisti pa bodo napadali, nacionalisti bodo nezadovoljni, aspiranti na polne lonce — in teh je vedno mnogo, a ne loncev, temveč aspirantov — bodo intrigirali, in — kaos bo ostal. Stalnost v vladavini bo fata morgana, ki se ji ne moreš približati. Niso ravno ugodni izgledi v bodočnosti: ne za Italijo, ne za evropski položaj, v kolikor morejo vplivati nanj razmere v kraljestvu!

Odmevi pogonjanj v Pallanzij.

ROM, 13. Direktna pogonjanja z jugoslovenskim odposlanstvom, do katerih ni moglo doseči nikdar priti radi bahatega odpora italijanskih političkov, so se tudi sedaj že v začetku prekinila zopet po italijanski krivdi. Kakor pa se je doslej vkljub jasnim dejstvom, ki so dokazovali ravno nasprotno, trdovratno zatrjevalo, da je edino le Jugoslavija kriva, da ni jeudransko vprašanje še rešeno, tako prihajajo tudi sedaj zopet na površje stari znanci, ki bi hoteli vreti krivdo zaradi prekinjenih pogonjanj — na jugoslovensko odposlanstvo, vkljub temu, da je jasno kakor beli dan da so se pogonjanja prekinila vsled krize v italijanski vladi, ki je izbruhnila v času, ko se prava pogonjanja še pravzaprav niso niti začela. Del italijanskega časopisja namiguje, a del tudi odkrito izjavlja, da je ministru vnanjih stvari prišla vladna kriza kakor nalašč, ker bi bil moral vsled nezalisanca jugoslovenske nepopustljivosti itak prekiniti pogonjanja. Trumbić da je namreč govoril o italijanskih zahtevah na tak način, da je moral užaliti italijanski ponos. Pri tem se to časopisje niti ne zaveda, da je Scialoja vkljub tem groznim zahtevam nadaljeval pogonjanja in postavil nasproti "groznim" Trumbićevim zahtevam svoje grozne zahteve in da bi se bila morda iz vseh teh grozot izsiceril nekaj, kar bi morda ne bilo ranilo najsvetejših čustev obeh strani.

Najbolj odkrito piše "Popolo Romano", ki pravi: "Prisotnost jugoslovenskega odposlanstva, sestavljenega iz najhujših sovražnikov naše države, ki so prišli trdit, da je Trst slovenski, zahtevati celi Jadran, mejo, ki bi ogroževala Trst, je delovalo silno izživlječe na italijansko čustvovanje. Vsled nasprotnega imenja poveljnikov vrhovnih štabov in neodločnosti celo vojnega in mornariškega ministra, ali bi skrejala tako rešitev, ima glasovanje v zbornici na koncu konca pomen odpora narode zavesti in njegovega zastopništva proti sestanku v Pallanzij in zahtevu po prenehanju pogonjanj. Tuji — izživljalci naj se povrnejo za Alpe: to je najboljša, ker lahko store."

Ceravno so bila pogonjanja popolnoma tajna, vedo listi povedati vse podrobnosti pogovorov. Ko se je otvorila prva seja — pravijo listi — je rekel Pašić nekoliko besedi v francoskem jeziku, nakar je dal besedo Trumbiću, ki je tudi začel francoski, a se je kmalu prekinil rekoč: "Pašić je prav dobro, kaj moram povedati in ker je moje izjavljanje namenjeno le italijanskemu odposlanstvu, govorim lahko italijanski." Govoril je nato dalje v italijanskem jeziku. Pašić je samo lupatam pokimal z glavo. Trumbić je začel, po svoji navadi, od začetka, kakor bi šlo za popolnoma novo vprašanje. Navajal je vse močnejše argumente v podporo svojih izjav. Citiral je statistične številke o jugoslovenskem in italijanskem prebivalstvu na spornem ozemlju in zaključil, zahtevajoč za Jugoslavijo Trst, Gorico, soško in nadiško delino. Dokazoval je nato, da ni dala Italija doslej nikakršnih koncesij, ki bi upravičevalo zahtevo po kakih odškodnini, ker ne gre za drugo nego za povrnitev jugoslovenskega ozemlja Jugoslaviji. Če hoče torej Italija zahtevati kakke koncesije od Jugoslavije glede meja ali drugače, mora ponuditi primerno odškodnino.

Ko je Trumbić dokončal svoja izjavljanja, je obrazložil Scialoja italijanski stališče. Na prihodnji seji se je morala nato razviti razprava, toda medtem je izbruhnila v Rimu vladna kriza, in pogonjanja so se prekinila. — Scialoja pa ni rekel jugoslovenskemu odposlanstvu, kaj se vrne za Alpe, temveč ga je prosil, naj ostane v Italiji, dokler se reši kriza. In jugoslovensko odposlanstvo bo počakalo, ali pa odšlo, kakor mu že javijo iz Beograda, kamor je baje že poslalo tozadevno vprašanje.

Netočnosti v domnevah Rybářevih izjavah o Bledu in Bohinjju.

BELGRAD, 11. Jugoslovenski poslanec in delegat na mirovni konferenciji v Parizu dr. Otokar Rybář izjavlja, da njegov intervju, ki ga je "Stovenski Narod" z dne 7. t. m. pesnel po zagrebškem listu "Novosti" in ki so ga objavili tudi nekateri drugi listi, ni točen. Jeseniška kotlina, Bled in Bohinj ne spadajo v vmesno državo. Zahteva se za demilitarizacija teh krajev. Nittijeva izjava glede načelnega sprejetja spomenice z dne 9. decembra 1919 ni od 25. januarja, marčev od 25. aprila.

Vesničev program za sestavo skupne vlade.

BELGRAD, 11. Dr. Milenko Vesnič je formuliral v petih točkah program, na čigar podlagi naj bi se sporzumele vsi parlamentarni krogi. Te točke so: 1. Likvidacija stanja, ki je nastalo vsled vojne. Kot najnujnejša državna potreba se označuje parlamentarna rešitev zakonskih predlog o invalidih in moratoriju. 2. Z ozirom na ureditev odnosov naše države z drugimi državami se morajo ratificirati mirovne pogodbe, sklenjene v Versaillesu, St. Germainu, Neuillyju in San Remu. Dokler se to ne zgodi, država ne more pričeti z notranjo konsolidacijo. 3. Volilni zakon se mora rešiti v parlamentu ter tudi doseči soglasnost v vprašanju načrta nove ustave. 4. Ureditev odnosov delavcev in državnih namoščencev napram državi, da se prepreči razne zlorabe, ki ovirajo normalen razvoj države. 5. Sprejetje proračunskih dvanajstlin, da se zagotovi finančno ravnanje države.

BELGRAD, 11. Dr. Milenko Vesnič je zastopniku "Beogradske Štampe" podal naslednjo izjavo: Življenjski interesi notranje in zunanje politike naše države so regenta Aleksandra napotili, da soglasno z vsem našim javnim mnenjem podvzame korake za skorajšnje rešitev krize. Teja namiranja so tudi vse naše politične stranke. V tem žuhu poizkušam sondirati teren za vzpostavitev zdravih razmer. Parlamentarna in demokratska začetnica sta sprejeli temeljni program, ki sem ga predložil za sestavo koncentracijske vlade. To je velikega pomena. Preverjen sem, da bo njihovo rodoljubje omogočilo, da se doseže sporazum v vseh osebnih vprašanjih. Borim se pa za eno težkočo, ki je pa popolnoma umljiva, ker zahteva na obeh straneh velike žrtve. Namreč sem, da bomo premostili tudi to zaprko, ker izvira iz posebnih vprašanj in visi nad našimi glavami kakor Damoklejev meč ter ogroža naše življenjske, narodne probleme. Zaradi tega prosim predstavnike naše javnosti, naj imajo tudi sami malo potrepljivosti in nekoliko strpljivosti. Prosim vse merodajne činitele, naj s popolno hladnokrvnostjo sledujejo pri izhodu iz sedanjega položaja. Smatram za svojo dolžnost, da izjavim, da bo po mojem popolnem uverjenju sedanja vlada predložila svojo ostavko, čim se izvede sedanja kombinacija. Ako se to desedaj še ni izvedlo, je edini razlog ta, ker sedanje razmere v naši državi niti trenutek niso dale povoda za formalno krizo.

Črnogorsko odposlanstvo pri regentu.

BELGRAD, 11. Semkaj je prišlo odposlanstvo 20 oseb iz Črnogore, da protestira proti brezvestni in nerodoljubni borbi, ki jo gotovi protivniki novega reda v Črnigori ter v domovini sploh vodijo v javnosti z različnimi sredstvi in na različni način. Regent Aleksander je sprejel deputacijo vpricho ministrskega predsednika Protića. Odposlanstvo mu je predložilo izjavo udanosti ter razložilo vse svoje težnje in želje. Odposlanci so dobili zagotovilo, da se interesi rodoljubnega prebivalstva Črnogore nikakor ne bodo zanemarjali in da se bo vlada poborila za to, da po svojih močeh zadovolji njihovim popolnoma upravičenim zahtevam.

Zalostna smrt Alekse Jovanovića.

BELGRAD, 8. Včeraj je v Knez Mihajlovi ulici podrl avtomobil vojnega ministrstva bivšega srbskega ministrskega predsednika Aleksa Jovanovića. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer je na posledicah poškodb kmalu prtemu umrl.

Pismo iz Celovca.

LJUBLJANA, 12. "Stov. Narod" objavlja ta le dopis iz Celovca: Z vsakim dnem bolj občutimo, da se bližajo zadnji dnevi klki Angerer, Lemsch, Lackner i. dr. Ljudstvo prikašuje le dneve, kakor svoje odrešenje, in tudi oni sami že uvidevajo, da

je konec njih dosedajni strahovladi. Nihče se več ne briga za njih vpitje. V svet trobijo, da je bilo pri zadnjem shodu — ali kakor oni pravijo, pri manifestaciji za priklopitev cone "B", to je Celovca in okolice k Avstriji — 18 do 20 tisoč ljudi prisotnih. Javil sem že svoječasnno v "Slov. Narodu", da jih je bilo 2600 do 2500. Celovčani se tega shoda sploh niso udeležili. Bilo jih je le malo stivalo prisotnih, a glavno maso so tvorili delavci iz št. Ruperta, ki sploh niso vedeli, za kaj gre, in prebivalstvo iz št. Vida in Beljaka, torej ljudstvo, ki prebiva izven cone "B" in ki je izbrabilo priložnosti se za zastveni vozi z vlakom v Celovec. V Avstriji namreč vlaki to nedeljo sploh niso na nobeni drugi črti vozili, izvezni imenovani dve progi, s katerimi vlaki se je vsakdo lahko zastoni pripeljal v Celovec, a z vsem tem so napolnili, kakor rečeno, komaj polovico Zmajevke irga. V svet so pa poslali poročila, da je bilo na trgu 18 do 20 tisoč ljudi, ko vendar vsak otrok v Celovec ve, da gre na trg kvečemu 4000 ljudi. Ljudstvo je sedaj spregledalo, delavci dvigajo glave. Oborožujejo se in vsak trenutek se lahko prijeti, da bodo obračunali z vladajočo klko, katere edini cilj je — koriti. Od prvega do zadnjega delavca, kmeta in irgovca so v sru vsi za priklopitev cone "B" k Jugoslaviji, kar bodo pri plebiscitu tudi dokazali s tem, da bodo glasovali za Jugoslavijo, in sicer iz trdnega prepričanja, da le na ta način morejo rešiti sebe in svoje večnega pomankanja. Mi vsi, ki smo tako nesrečni, da moramo prebiti v Avstriji, vemo, da trka državni bankerot na vrata, da se bliža polom z brzimi koraki, a mi vsi tudi vemo, da je edina rešitev v Jugoslaviji, kjer vsaj ne bomo stradali in bomo bolj svobodni, kakor smo pa v ti toli hvaljeni avstrijski republiki.

Celovske novine prinajajo vedno in vedno "pritožbe" nemurjev iz cone "A", katere pritožbe se pa fabricirajo le v uredniških teh listov, kar vsak trenutek lahko dokazemo. Glavni fabrikant teh laži je pa nek Perkonig iz Borovlj. Če je res kaj ljudi v coni "A", ki se za Avstrijo še ogrevajo, naj se pošljejo tu k nam v cono "B" in proketo hitro bodo prosili, da jih puste nazaj v blaženo Jugoslavijo in minila jih bo volja da bi se še kdaj ogrevali za Avstrijo. V nedeljo, 25. aprila, so skiliceli delavci svoj šhod pri Grömerju, kjer so silno napadali celovsko klko in pisavo njih listov, ki da na naravnost nesramen način pišijo proti državi Srbov, Hrvatov in Slovencev. Govornika Kerše in Tomaja sta gnela proti vladajoči klki, ki da je kriva, da delavstvo in ljudstvo strada, a oni da si polnijo žep z denarjem, ki se na Dunaju lahko miselno kar dan in noč tiska, brez pomisleka, kdo bo to vse enkrat poravnal. Ljudstvo je bilo zapeljano vsled lažnih vesti v "Freie Stimmen" in "Kärntner Tagblatt", a to ljudstvo je danes spregledalo, pa vs bo tudi sodilo.

Naša vest nam velava, da o pravem času nastopimo in rešimo to ljudstvo, ki je že dosti trpelo. Tako se je govorilo 14 dni po tisti "veliki" manifestaciji na Zmajevem trgu. Celovskim močtem so se počele tresli hlače, kar ni čudno, ker sedaj se je oglašilo že ljudstvo iz Beljaka in okolice, da če Celovec pripade k Jugoslaviji, mora iti za njim tudi Beljak. Mi smo vedeli, da bo za pijanostjo prisel maček, ki je sedaj že tu.

Pozdrav generala Janina jugoslovenskemu polku v Sibiriji.

LJUBLJANA, 11. "Naš List", glasilo jugosl. polka, ki izhaja v Irkutsku, prinajša v št. od 23. jan. 1920., ki je prišla šele sedaj to le vest: Francoski general Janin, zastopnik entente v Sibiriji, je postal ob Novem letu pravemu jugoslovenskemu polku tale pozdrav: "Ob Novem letu 1920 sem preverjen o vrtnitvi vseh v njih domovino. Obenem pošiljam Vam, kakor tudi častnikom in vojakom poverjenega Vam polka svoje najiskrenejše želje in svoj prisrčni pozdrav. General Janin."

Zlet v Pragi.

LJUBLJANA, 12. Starešinstvo Sokolskega Saveza je ponovno razpravljalo o udeležbi na vsesokolskem zletu v Pragi na svoji seji dne 1. majnika 1920. Po vsestranskem razmotrivanju je prišlo do istih zaključkov, kakor na zadnji seji, da se jugoslovensko Sokolstvo ne more udeležiti zleta korporativno, temveč da pošlje na zlet samo zastopnike. Ovire za večjo udeležbo so pri današnjih razmerah tako velikanske, da ni močete priti do drugega sklepa.

Dom za slepo deco v Zenanu.

BELGRAD, 12. Minister za socialno politiko je osnoval v Zenanu dom za slepo deco. V tem domu bodo oskrbovali 15 otrok v starosti od 5 do 12 let, ki jih bodo učili tudi raznih obrti.

Načrti generala Peppina Garibaldija.

SPLIT, 12. V zadrskih italijanskih krogih se trdovratno širi govoricca, da bodo italijanske vojne ladje te dni izkrcale v zasedeno ozemlje italijanske brigado Alpi, ki bi ji zapovedoval general Peppino Garibaldi. Garibaldi je v dogovoru z guvernerjem Milom in D'Annunzium ne držal zasedenega že okupiranega pasu, temveč bo zasedel še druge dalnatinke kraje.

Pridelovanje tobaka v Jugoslaviji.

BELGRAD, 11. Uprava državnih monopolov je končala odkup tobaka od pridelovalcev vsega ozemlja. Odkupljenih je osem milijonov kilogramov tobaka, od teh pet milijonov samo v mejah bivšega kraljestva Srbije.

Čehoslovanci in Madžari.

ZADER, 12. (S.) Splitski "Novi list" piše: Po nekli vesteh, ki pa jih je treba sprejeti z rezervno, Čehoslovanci da neki uvažajo na Madžarsko puške in strelivo z namenom, da pomorejo Madžarjem v njihovi borbi proti Jugoslovenom. Celi vaonk vojnega materijala da na potu pod znakom združila v teku čuega meseca, da bi bilo močče zasesti Dobrudžo. Bolgarski macedonski odbor dela živahno na to, da bi se združil s črnogorskim separatisti, katere, podpirajo tudi turške organizacije, da bi se povzročili neredi in izgledi proti Jugoslovenom.

— Objavljamo to vest le kot kroničarji, čeravno nam niti od daleč ne prihaja na misel, da bi verjeli v nieno resničnost, ker je naravnost smešna domneva, da bi Čehoslovanska pošiljala orožje Madžarski proti Jugoslaviji, Madžarski, ki je s Čehoslovasko v tako napetih odnosih, da mora te poslednja ukrepati proti njej vse močje varnostne ukrepe. Tu gre očitvno za pomoč ali pa past in se moremo le čuditi, kako je mogel splitski list prinesiti to vest kot resno, če jo je sploh kot tako prinesel.

Trocki na bojišču proti Poljakom. — Medžarska bo pomagala Poljki?

LONDON, 11. "Daily Express" javlja iz Moskve, da je Trocki odšel na bojišče in da prevzame osebno vodstvo operacij. Padeč Kijeva ni baje naredil velikega vtiska, ker se je pričakovalo. Pričakujejo se nova pridiranja poljske vojske, dokler se ruska vojska ne organizira popolnoma, ker Poljaki razpolagajo v Ukrajini z večjim številom čet nego Rusi. V londonskih političnih krogih se govori, da je Horthy ponudil Poljski madžarsko vojsko v pomoč, ker bi se hotel s tem izogniti razorožitvi, ki mu jo nalaga mirovna pogodba. Zanika pa se vest, da sta Rumunska in Finska pripravljene na sodelovanje s Poljsko.

Rusko stališče glede Spitzbergja.

DUNAJ, 12. Ruski ljudski poverjenik za zunanje posle Ciceyan je javil norveškemu ministru za zunanje posle, da stoji ruska sovjetska vlada slej ko prej na stališču, da nobena odločba glede Spitzbergov brez soglasja ruske vlade ni veljavna. Za vso škodo, ki bi nastala Rusom po ukrepih norveške vlade, kot sedanje posestnice otočja, bo Norveška odgovorna.

Vsa Rusija proti Poljski.

DUNAJ, 12. Glavni odbor manjševikov in ruske socialdemokratske stranke sta v svoji izredni seji ugotovila da je obramba Rusije proti poljskemu vpadu narodna dolžnost vseh Rusov brez razlike strank in sta svoje priitaje pozvala, da prispevajo z vsemi silami, da se Poljaki odbijejo.

Ukrajinske čete v Odesi.

DUNAJ, 12. (S.) Ukrajinske tiskovnemu uradu poročajo iz Varšave: Odeska posadka, sestavljena večinoma iz ukrajinskih čet, se je pridružila k ukrajinski armadi pod poveljstvom generala Ormeljanovič-Pavkenu. V isti vesti se javlja, da je bila Odesa v celoti zasedena.

Zmisel angleških pogonjanj s sovjetsko vlado: da se reši življenje vojakov bivše Demitkinove vojske.

LONDON, 12. (S.) Dolnja zbornica. Proračun je bil odobren v drugem čitanju. Odgovarjajoč na neko vprašanje je izjavil Bonar Law, da je stopila angleška vlada v stike s sovjetsko vlado, da bi rešila ostanke Demitkinove armade. Radi tega je bilo določeno, da bodo branile britanske čete čete generala Wrangela, ako bi bile napadene pri svojem umikanju. Bonar Law misli, da ni prišlo do nobene bitke. Angleški politični načrt gre za tem, da se reši življenje bivših Demitkinovih vojakov.

Svražnost na kavkaški fronti ustavljene.

AMSTERDAM, 12. Kakor doznava "Westminster Gazette", so se ustavile svražnosti na kavkaški fronti. Sovjetska vlada je predlagala vladam vob držav, naj se takoj pričnejo mirovna pogonjanja.

Množina bankovcev v Nemčiji.

CURIE, 12. Število bankovcev v Nemčiji je v I. kvartalu 1920. zopet zelo naraslo. Ob pričetku vojske 1914. je bilo bankovcev v prometu za 1890 milijonov mark, torej še ne za 2 milijardi. Novembra 1918. je bilo bankovcev v prometu za 16 milijard, sedaj jih je že za 45 milijard. Pri tem je opomniti, da je razen tega še v prometu kot droben denar za 13.7 milijard novčanic, ki jih izdaja posebni

PODLISTEK

Za sturo prapdo.

Av gust Senoa: Seljaka buna. — Zgodovinska povzet iz XVI. stoletja. (152)

Starec se je postavil pred vzvišeno stolico bana Druškovića, ki je, gladeč si brado, upiral prestrašene oči jezno vanj. Dvigivši suho denarje je izpregovoril Taši s tresočim se glasom:

"Velemožni, prečastni gospod ban! Pred vaše lice prihaja slab, iznemogel stavec, pred vas, ki ste vrhovno sodišče v tej deželi, ter zahteva od vas pravice. Zasluzil sem, da me branite, ker sem služil tri kraje, ker mi je ta roka obnemogla, mahajoč s sabljo v obrambo domovine. Preštete vse lute spopade — v vsakem je tekla Takova kri. Sedaj sem osušeno steblo. Ne želim drugega, nego da bi za zadnje dni burnega življenja preživel mirno pod svojo streho, da mirno umrem. Ali, sovražniki ne dopuščajo. Dvigivši so sekira na to suho, nvelo deblo — name. Ne morem mnogo govoriti. Pa saj veste, česa vas prosim. Ko so zlobne duše podgizale na me zvrscilo besnilo kmetov, so komisarji s silo uvedli gospo Uršulo Heninogovo v posest pol premoščaja mojega —

mojega, pravim, ker sem je kupil za svoj denar. To je krivica, grda krivica. Ni bilo dovolj, da so me opleni, požgali, ogulili, da je glavni moji prečila smrt. Sedaj naj še delim žnjimi. To je krivica, pravim," je zavrtel stavec razjarjeno glavo, "jaz ne poznam komisarjev, ker priznavam samo vaše sodišče. Bodejte pravični, povrnite mi, kar je mojega. Protestiram proti sili, pa naj je tudi kraljeval! In stavec je povzdignil glavo ter pogledal bana z molčnimi očmi.

"Gospoda slavna! je planil sedito Stepko Gregorijanec, ki je doslej sedel v kotu povešene glave, "gospoda slavna! Protestirati moram v imenu svoje tašče, gospe Heninogove. Kaj? Do tega je prišlo? Mari sodba in zakon ne veljata nič v tej deželi? Mari je razbojniku svobodno, odjemati tuje? Mari ni bilo dovolj žrvi in bede? Naj je bo še več? Sodnja je izrekla pravico, zapovedala je kralji, izvršili so komisarji. Kdo sme vstajati proti kralju? Posestvo Sused in Stabica je dedščina Heninogovega rodu, a tuja lukavica se je zavlekla v mirno gnezdo in ga ugrabila razbojniški. Duhil in davil je kralj neumljeno, da se je tožba čuša do neba. Vj ste bili po krivih dogodkov, vi veste, da je kmetstvo besnilo grozilo, da zatre pravice svojega plemstva. A kdo je temu kriv, kdo? Tah! Da, on! In sedaj, ko se

je v domačem boju pogubilo toliko duš, ko je polovica naše dežele krvava puščava, sedaj, ko se je zaspala pravda po toliki neareči prebudila, sedaj zahteva začetnik vsega zla svoje pravice! Kje je temu sloveca duša? Kje poštenje? Sramota! Grehota! Ne priznava komisarjev sedaj, ko so vršili pravico, priznavaj pa jih je, ko so stribili krivo, ko so mu proti vsaki pravici izročili vso posest! In sme priti na ta posvečeni prag? In sme stati pred banom? Kje mu je poštenje?"

"Nehaj! je zaklical Taši drhteč, povzdignil oči podobno tigru in izobilil zobe, "bradaj strupeno zelo svojega jezika! Kdo je spuntal kmete, kdo jih je podkupil? Ti. Ne govorim tebi, govornim vsemu plemstvu za svoje pravice, ki je je kralj potrdil s svojo roko. Ti pa popravi rajce, kar si zagrešil, povrni svojemu bratu Bahtazarju dedščino, ki si jo slabicu ukral, da, ukral, ti, njegov brat, njegov vamuh."

"Tahi lažo, lažo," je beasel Stepko dvigajoč pesti, "jaz sem zastavlil medvedsko posest, da popravim naše imetje — — —"

"Gospoda! je zaklical Taši, "protestiram proti sili, dajte mi pravico! Dajte!"

Starec se je ozrl po vsem zboru, ki je močje pošušal spor med besno dvojico.

"Pravico ni dajte! je škripal stavec.

Ali isto plemstvo, ki je nekaj besno vzklikalo na en sam Tahov mig, ki mu je bil Taši nekdar vladar in bog, isto plemstvo je molčalo kot grob. Mraz je pretresel starčevno dušo in glava mu je klonila. Tedaj je rekel ban: "Gospod Tah! Kralj in sodnja sta izrekla svoje besedo in tako bo. Povem vam še, kar mi sporoča kralj. Heninogova naj vam povrne denar, ki ste ga dali Batoru, a vi zapustite Sused — to je kraljev svet in moj."

"Nikoli! je vzkliknil Taši ter je, kakor da ga je strela zadela, povzdignil glavo, "nikdar, pa naj je tudi rekel kralj. Na Susedu hočem umreti, ali ste čuli?! Pojva, sinko, pojva! Tu ni življenja, tu ni pravice. Pojva, da jih ne vidim, teh strupenih kač!"

Opriši se na sina, se je Taši odvrlel iz nemege zbora, a ko je dospel na vrata, je zazoril iz molka kot glas iz groba — glas gospoda Vurnovića:

"To za Ambrōza Gregorijanca! Kakor da ga je pčila kača, se je Taši stresel in klonil v naročje svojega sina.

XLI.

"Kaj je rekel ban?" je vprašala Uršula željno zeta Stepla, ki je bil dojezil iz Zagreba na Sused.

"Tahi noče," je odgovoril velikaš zlovoljno

svoji tašči, ki je sedela poleg ukra, a za njo je stala zvesta služkinja Lolička, urejejoč gospe lase.

"Ban mu je ponudil v svojem imenu, da dobi ves denar, ki ga je bil plačal Batoru in seli naj se od tu. Ali Taši noče vkljub vsemu temu, da ga je stisnila huda bolezen."

"Moram se ga rešiti, tako, ali tako," je

posojilniški zavod proti zastavi blaga. V celoti je bankovec v prometu za 58,9 milijard. Francija ima bankovec v prometu okoli 38 1/2 milijard. Po prebivalstvu pride na glavo v Nemčiji 1000 mark, v Franciji pa 1000 frankov. Na švicarski banki velja francoski frank 34-35, marko 9-10 švic. frankov. Navzlic preobitju novčanice in slabemu stanju valute se zadnji čas Nemčija gospodarsko precej sistematično dviga. Industrija dela, promet teče.

Rusčina — obvezen predmet na Nemškem. BEROLIN, 12. Na Nemškem so se začeli živo zanimati za rusčino. To zanimanje se opaža najjasneje po srednjih šolah, in na nekaterih je bil že uveden ruski jezik kot obvezen predmet. Tako n. pr. na višji realki v Vratislavi, in na gimnaziji v Grünburgu, katerima bodo sledili tudi drugi srednješkolski zavodi.

Arbeiter-Zeitung o mednarodnem socijalističnem kongresu v Zenevi.

DUNAJ, 12. Arbeiter-Zeitung objavlja odgovor načelstva nemške socijalno-demokratske delavske stranke Nemške Avstrije na povabilo mednarodnega urada v Bruslju k mednarodnemu socijalističnemu in delavskemu kongresu v Zenevi na dan 31. julija. Odgovor jemlje za zadovoljstvo na znanje, da je bil sprejet predlog začinjenega zborovanja nemško-avstrijskih socijalnih demokratov, da se kongres v Zenevi od 1. februarja odgodi do 1. julija, vendar pa izjavlja, da se danes obstoječe pogoji, ki so dovedli do tega predloga, in da je načelstvo stranke trdno prepričano, da zenevski kongres ni nobeno primerno sredstvo za vzpostavitev edinstveni internacionalne. Odgovor opozarja tudi na odklonitev socijalno-demokratske stranke Francije in letne konference neodvisne delavske stranke Anglije, ki v enakem položaju, kakor socijalisti v Švici sedaj ne pripadajo niti drugi, niti tretji internacionalni in bi torej na kongresu ne bili zastopani, prav tako kakor oni, ki so se pridružili moskovski internacionalni. Načelstvo stranke je torej sklenilo opustiti udeležbo pri kongresu, ker vidi v tem kongresu samo nevarnost za vzpostavitev internacionalne.

Krvavi igriči v Avstriji.

DUNAJ, 12. Protestne delavske demonstracije na Dunaju so minule precej mirno, toda v Lincu je prišlo do hudih igričev in spopadov z vojaštvom. Bilo je 7 mrtvih in 21 ranjenih. V mestu je bilo proglašeno obredno stanje.

Negotovost o usodi konference v Spa.

LONDON, 12. (S.) Pall Mall Gazette meni, da bo konferenca v Spa najbrž odgojena, kajti Lloyd George in Millerand sta naklonjena tej odločitvi. O tej stvari se bo odločilo najbrže v soboto na sestanku v Folkestonu.

Konferenca v Spa se ne bo odgodi.

LONDON, 13. (S.) Reuterska agencija je izvedela, da niso prešli v Londonu nobene prošnje za odgoditev konference v Spa. Ta odgoditev se zdi celo neverjetna — dostavlja agencija — ako se vzame v obzir želja vrhovnega sveta, da natančno prouči vprašanje o odškodninah in o prestopih proti mirovni pogodbi. Tudi je dovolj časa na razpolago za delo, ki ga zahteva takšen natančen preizkus.

Imenovanje novega bolgarskega delegata pri mirovni konferenci.

SOFIJA, 12. (S.) Bivši bolgarski zastopnik v Londonu Hadzitev je imenovan za bolgarskega delegata pri mirovni konferenci v Parizu namesto Caneva, katerega je vlada odpoklicala in obenem odločno izjavila, da ne pritrjuje njegovemu osebnemu koraku glede Trakije.

Primemba zakona proti splošni delavski zvezi (C. G. T.) na Francoskem.

PARIZ, 13. (S.) Neko poročilo agencije Javas pravi: Včeraj popoldne so bili kakor po navadi zbrani štiri tujniki splosne delavske zveze z voditelji sindikatov v seinski pokrajini in s tajniki raznih zvez. Tedaj so izvedeli uradno o vladnem odloku, ki jih je presentiral in ki je povzročil globoko in značilno vznemirjenje ob razpravi. Predsedalo se je vprašanje o zakonitosti preiskave, ki je bila odredjena proti njim, in o njenem morebitnem razvoju. Nekateri med navzočimi so se pokazali nevarne, češ da je razpustitev delavskih zvez praktično neizvedljiva. Kakor piše Petit Parisien, se je sklenilo, da bi bilo brez koristi proglasiti splošno stavko, ker je vladni sklep zadosten povod za to. Nato so uređili vse listine, ki pripadajo tejnisti splošne delavske zveze. Po glasovih, ki so jih pobrali razni listi, se zdi, da se bo vršila vtrajno preiskava proti Jousselinu. V sodnih krogih se celo misli, da se bo začela preiskava že v teku tega tedna.

Francoska razmotrivanja o italijanski krizi.

PARIZ, 13. (S.) Le Petit Journal izraža mnenje, da bi se utevali Nitti prav lahko povrnil na vladno z novimi tovaršini. Na vsak način — dostavlja list — bi lahko povzročila italijanska vladna kriza odgoditev konference v Spa. Gaudioso piše z ozirom na italijansko ministrsko krizo: Naise največje dobro zahteva, da pridejo v bodočo italijansko vladno ljudje, ki bi omogočili obema bratrstva narodoma, da utrdi svoje zveze s boljšimi gospodarskimi nego s političnimi vezmi. Figaroz opozarja na to, da je g. Nitti doprinesel najhvalnejše napore za rešitev jadranskega vprašanja in italijansko-jugoslovenskega spora. On ni prav nič kriv, da se ta vprašanja še niso rešila petom pravičnega in pametnega sporazuma.

Sestanek sveta zveze narodov v Rimu.

RIM, 13. Svet zveze narodov se je sestel danes popoldne v ministrstvu za kolonije. Prisotni so bili vsi člani. Za predsednika je bil izvoljen italijanski zastopnik senator Tittoni.

Bojba v Melniku.

NEW YORK, 13. (S.) Po najnovejših vesteh se ni posrečilo revolucionarnemu pregrnati pri Vera Cruz Carranzovim čet, ki so se nastelile v jantni 4000 mož, med San Marco in Hunnante.

Domače vesti.

Kar bi se bač zahotelo... Mila tovaršiska nasa. Na Nazione je poročila kar cel članek — dr. Rybář. Z odkritostjo nedolžne duše ovaža, kaj jo tišči dr. Rybář in je na poti Ne more razumeti, kako da se ravno ta človek, ta italofob, uveljavlja na mednarodnem pozorišču — ravno sedaj, ravno v tem hipu? In kako zgovorno, kako mlo govori, da bi prepričala belgajške kroge, kako da je ravno dr. Rybář najprimernejši instrument na prizadevanjih za rešitev jadranskega spora. Rybář da ni le italofob, ampak tudi avstrijakant, in zato da ne more biti vdan državi Jugoslovenov! Stavljete Rybářevo da ne more biti stavljete države Jugoslovenov! Nazione piha Belgradu na dušo takole: Jugoslavija se predstavlja na prijateljskih

pojejanjih kot država, ki ima svoje središče v Belgradu in njena tradicija je v smeri ententofilskaja; tej smeri je sledila tekoma vojne. Rybář pa, ki je pošiljal svoje izjave radosti avstrijskemu cesarju povodom dogodka pri Kobardu, ni možno smatrati za drugo, nego za prenamena pri Victorio Veneto. — Hoho, draga Nazione! Pred par dnevi se so pisali italijanski listi na podlagi — kakor so trdili — zgodovinskih listin, da je Belgrad izvršil izdajstvo na zavezništvo; sedaj pa je nenkrat zvestoba Srbije do entente argument, ki naj bi — odstranil Rybářa od pogajanj! Kako se strinja to?! — Kar pa se se tiče Rybářevega avstrijakantstva, moremo to očitno potisniti nazaj v goltance tabora v cigar imenu piše sedaj Nazione: svoje neskladnosti. Kdor je v avstrijskih časih zahajal v namestniško palačo, je mogel videti tam, kako so antianbrivali od raznih dinastičnih in drugih prilikeh razni imenitni gospodje, ki se sedaj junačijo kot nekdanji najsrdečiji iredentisti. Tako n. pr. tudi bivši deželni glavar dr. Ludovico Rizzi — vsikdar vesi posut na prsin od blestečih avstrijskih križcev in redovi in Horisti in Pitacci — mari niso prosjajali pri vseh avstrijskih ekscelencah in v pogibali hrbenice pred njimi?! In koliko jih je bilo, ki sedaj razbojeajo italijansko trikoloro, ki so istotako navdušeno razbojeali črnomorne zastave ob vsaki zmagi avstrijskega orožja nad Italijani! Tako n. pr. tudi ljubi sosedje nekega uredništva v izraelitkemu tempelju! In ti menda nekaj tehtajo v taboru lista Nazione. Dr. Rybář pa ni bil nikdar italofob v tistem zmislu, kakor laže Nazione. Le zvest sin in bojujnik svojega naroda je bil Nasproval se in tisti politiki Italijanov, ki je preganjala Jugoslovene, ki ni hotela priznati letem nikakega prava in nikake svobode; ki jim ni privoščala nikakega svobodnega diha; ne narodnega, ne političnega, ne kulturnega. V tem zmislu je bil dr. Rybář italofob, pristižen v to od vas — o veltalijanska in vele... liberalna gospodala — No, Nazione! ima tudi srca in usmiljenja. Dopusča možnost, da tudi dr. Rybář postane kedaj dober jugoslovenski državljani, kakor je bil poprej avstrijski. Ali za sedaj — radi njegove bližnje minulosti — naj bi ostal na strani, naj bi ne šil na pozorišče mednarodne politike! V tem grmu tiči zajec! Hinc illic lacrimae! Rybář je premetljit poznavalec krajev in razmer v njih in predgovor je vdan narodu na tem ozemlju. To ga diskvalificira v oči lista Nazione za posredovanje na pogajanjih. To tišči ljubo Nazione, ker se boji, da bi naš rod na tem ozemlju mogel priti do vrednega življenja — telega, da bi ga ne mogli več dušiti tisti, v katerih imenu piše... Nazione! — Proc z Rybářem s pozorišču! To bi se zahotelo — babi! Baba more svobodno sanjati o tem. Ali naj se ne trudi nikar s pridigami na belgajski naslov, ker tam — poznajo dr. Rybářa!

Mesto, da bi gradili, podirajo mostove. Nekaj tednov sem, ko so se pojavljali v Jugoslaviji nemili dogodki, ko se je agentom in eksponentom sovražnikov te države in naroda Jugoslovenov posrečalo, da so tu pa tam zanašali v narod strupeno seme nestrpnosti, nezadovoljstva, upornosti, so italijanski listi s slastjo ne le beležili take dogodke, marveč so jih tudi neznanstvo pretiravali, da so mogli tako sporečati svoji javnosti — kakor so menili oni — veselo vest, da je v državi SHS vse v razsulu ter da je razpad te države neizogiben v najkrajšem času. Ničbe da noče nič več vedeti o tej državi; Slovence ne more videti Hrvat in Srbi; Hrvat mrazi Srba in Slovenca; Srb sovraži Hrvata in Slovenca. Vse da je proti vladni in obseja nje vnanjo imperijalistično politiko. Ljudstvo da želi mirnega sporazuma, da noče spovora... Tako je orilo v zboru do pred par dnevi... ko se je kar izmenada izpremenila pesem. Tik pred sestankom v Pallanzi so italijanski listi začeli žvižgati drugačno — nasprotno melodijo. Pašič želi sporazuma; tudi Trumbić je odnehal od svoje troglavosti; vodilni krogi v Belgradu so prišli do izpiznanja, da treba odnehati od pretiranih zahtev — izkratka: za vlado bi se že dalo govoriti, ali javnost v vsej državi je nepraviljiva, intranzigentna; celo tudi socijalisti in komunisti da groze vladi, naj bo neodjenljiva ob teritorialnem vprašanju, jo podžigajo k neizprosni! Javno mnenje kviri vse dobre dispozicije pri vladi! Tako so kritični te dni italijanski listi. Saj razumeta: poprej je bila vlada kriva na vsem, ker javnost je bila miroljubna; sedaj pa so razenkrat dobre dispozicije pri vladi in vsa krivda je na javnosti! Nota bene: tista javnost, ki da ni hotela malo poprej nič več vedeti za to državo, da zahteva sedaj imperijalistične državne politike, zahteva, da ta država bodi — čim več! Hoteli smo podati primer, ki kaže drastično, kako izvestno časopisje ne more biti resno niti na poročanju o najresnejših stvareh; kako se igra z resnico; kako prevrača pojme; kako hoče z zvrčanjem dejstev služiti svojim željam in nameram; kako omanlja svojo javnost in jo zavaja v krive domneve. In ta javnost — in to je naravnost nesreča — veruje vse! Veruje danes, da je črno, o čemer je verjelo včeraj, da je belo. Ob takem namenu poročanja ne more seveda nikdar priti med Italijani do pravičnega razumevanja stvari, do pravega razumevanja razpoloženja in čustvovanja, do razumevanja duše naroda Jugoslovenov. In zato tudi ne do sporazuma! Italijanski časopisje podira mostove, ki bi mogli dovesti do mirnih in zadovoljivih odnošajev med narodom Italijanov in Jugoslovenov.

Kaj pa to?! Je popolnoma zanesljivega vira se nam poroča, da je dr. Ivan Sustercič — bivši deželni predsednik krajnski — zaprosil občino Sv. Mišel pri Košani, da mu proti dobri nagradi podela domovinsko pravico! Zavedni občinski odbor je prošnjo odklonil češ, če ga v Ljubljani ne marajo, ga tudi mi nečemo! — Ali ima namene, v vmesni državi, ki se kuje, zopet oziveti in priti do kakke veljave? Opozorjamo občinske odbore v političnem okraju Postojni, da enodušno poskrbe, da se ta izvržek (kreatura) ne vsili v kako občino zasednega ozemlja!

Med socijalnimi demokrati in komunisti v Nemčiji. Na državnih konferenci socijalnodemokratske stranke v Nemčiji, dne 5. majnika, katere se je udeležilo 250 delegatov, je naglašal pravk Scheidemann, da ni moglo priti do enotne fronte večinskih in neodvisnih socijalistov. In sicer zato ne, ker so ti poslednji to odklonili. Scheidemann je obdoližil neodvisnjake in komuniste, da so del vlasti izročili zopet reakcionarnim častnikom. — Mi stremimo — je rekel Scheidemann — po čisto socijalistični vladi. Naše stališče napram političnemu sovjetskemu sistemu more biti le odpranjejoče. Demokracija in socializem spadata skupaj. — V Nemčiji, v tej industrijalno bogati državi, odklanjajo torej socijalni demokratske komunisti. V naših, na industriji se siromašnih agrarnih krajih pa bi hoteli Tume narinjati komunistična nebesa!

Odbor pevskih društev Adria v Barčovljah se zahvaljuje slavnemu občinstvu za obilni obisk ob priliki nedeljske veselice, ki mu je bil res v veliko zadostenje in izpodobilo k nadaljnjemu delu. Posebna zahvala bodi izrečena na tem mestu slavnemu pipčarskemu klubu za korporativno udeležbo in pomoč kakor tudi vsem udeležnikom, ki so preplačali vstopnino in s tem veliko doprinesli k izboljšanju bodo naše uboge dece.

Zelezniška zveza med Dunajem in Trstom čez Logatec. Pričrti z 1. (odhod z Dunaja) oziroma s 13. majnika t. l. (odhod iz Trsta) bosta vozila, brzovlaka št. 3/689 (prihod v Trst ob 21:35) in št. 690/4 (odhod iz Trsta ob 6:15) trikrat na teden

in sicer ob ponedeljkih, sredi in petkih z Dunaja v Trst, ob točkah, četrtkih in sobotah pa iz Trsta na Dunaj.

Stavka naručencev v kemičnih tvornicah in trgovskih uslužbencev traje in bo bržkone trajala še precej časa, kajti obe stranki vztrajajo odločno pri svojih zahtevah oziroma odklanjajo. Mestna zastavljelnica. Danes zjutraj se bodo prodajali razni že zapadi dragoceni predmeti, zastavljeni na zastavne listke serije 145 od št. 1001 do 2100, popoldne pa razni nedragoceni predmeti serije 145, sprejeti meseca julija 1919.

Samomor. Josip Drivavec, bivši čuvaj pri zadruzi stavbnih mojstrov, doma v Škorčiji-S. Peter št. 37, se je okešil včeraj s pasom od bled, s katerim je napravil zanjko in jo pritril na vrata svojega stanovanja. Njegovi čin so opazili iz nasprotnih hiše. Telefonirali so rešilni postaji, toda pomoč je prišla prepozno, kajti Drivavec je bil že mrtev. Vzrok samomoru je bil odpušč iz službe, radi katerega je reveža premagal obup.

Ogenj. Včeraj ob 15 se je vnel pod v pisarni finančne straze v ul. Belpoggio št. 2. Ognježgaci, ki so bili poklicani na pomoč, so takoj prhiteli na lice mesta in pogasili ogenj.

Kurjač in brivec. Kurjaču Josipu Borelliju so ukradli med vožnjo na ladji Francesca kos mila. Borelli je dolžil enega za drugim, največ pa brivca Demattia, s katerim sta se celo strelala radi omejenega kosčka mila. Jeza je trajala dalje, in kurjač se ni ohladil niti na suhem. Ko je včeraj srečal gori imenovanega brivca, ga je zares takoj napadel in zopet sta se strelala. To pot pa se je zdelo brivcu že preveč. Pograbil je za britvo, ki je imel pri sebi, in ranil z njo Borellija za levo roko. Borelli je moral v ladijsko bolnišnico, a brivca so aretirali.

Aretacija. Včeraj sta bila aretirana neki Anton Semerlich in Olivo Mazzoli radi tatvine. Ki sta jo izvršila v prosti luki. Odpečatila in odprla sta namreč vagon in ukradla iz njega 10 kg kreme za zobe.

DOPISI.

Tolminsko učiteljsko društvo bo zborovalo dne 24. t. m. ob 9 v ljudski šoli v Tolminu. Ker se bodo preselovale važne stanovske zadeve, se poziva udeležitvijo, da se udeležijo zborovanja polnostevlino. — Odhor.

Ogenj v Studencu pri Postojni. Pogorele je gospodarsko poslopje in mnogo orožja Jakoba Simiča v Studencu št. 42 in hlev sosednje Vehrove hiše. Tako jim je ta nesreča škodila svatovsko veselje, ker sta ravno te dneve obhajala svatovščino. Sreča v nesreči je bila ta, da je bilo mirno vreme, ker je bila v nevarnosti cela vas. Manka nam gasilnega orožja, da bi omeljili ogenj.

Iz občine Kred. Z ozirom na dopis, priobčen v »Edinosti« od 11. aprila nam pošilja član aprovacijskega odbora, kateri je bil v enem dopisu napaden, nekoliko odgovora, iz katerega posnemamo nekoliko stavkov samo zaradi tega, da se slika — kakor pravi dopisnik — oboja zvonca. Tako ugotavlja dopisnik, da je res, da je občina Kred dobila manj moke nego druge občine, toda vse po krivdi odbora, ki je celo zaradi tega protestiral pri okr. civ. komisariju, kateri je izjavil, da »kdor prej pride, prej melje« in da bo poskrbel, da v bodoče to ne bo več godilo. Glede očitka radi prevajanja blaga aprovacijske komisije ugotavlja dopisnik, da je blago vozila najprej vojaška uprava, a nato vozilni iz Starega Sela in Kreda, ki so bili plačani, kakor v drugih občinah. Blago se razklada in deli javno; vsakemu odraslemu je dovoljen vstop v razdeljevalnico. Računi se vodijo točno in pravilno, kakor predpisuje knjigovodska pravila. Druge občine so nekoliko časa prodale sladkor ceneje, ker jim je še vozil avto brezplačno blago. Enkrat se je dobila pokvarjena turščica, katere se je morala prodajati pod ceno, in se je moral vsled tega zvišati cena drugim živilom, da se poravnava primernikljaj. Dopis zaključuje, da bi se bil moral dopisnik od 11. aprila na pravem mestu prepričati o dejanskih razmerah, kjer bi ne puščala stvar pojsnila in s tem prepričilo nepravilno očitaje nepoštena postopenim osebam.

Popravek. Prejeli smo in objavljamo ta le popravek, prepustajoč odgovornost za navedbe g. dopisniku: U medeljnem broju (110) »Edinosti«, bio je uvršten medju imi in brzojav iz Bakra, da je u Sv. Mateju (Sarsonji) talijanski komesar ustrelil jugoslovenskega mladca, ali u istinu se to nije dogodilo. Taj komesar u Sarsonima dospio dne 1. maja t. g. u mateno društvo komunisti, koji su pred gostionom imali razvijenu crvenu zastavu, koju je napadnut kamenjem, te je pri tom ispalio nekoliko hitac u zrak, ali nije bilo niti ranjenih niti mrtvih. Kad je kasnije ta gostionica bila obkoljena i pretrazena po oružanoj sili, dospio je u zatvor za par dana 18 nevinih osoba, dočim su se komunisti bili razbežali, ali su drugog dana bila povučena u zatvor dvojica od vodja komunisti, koji će oblasti odgovarati radi samovoljnog udruživanja.

Iz Kastevščine. Kako drugde, tako i pul nas va grade imamo tu sreću, da našu velu općinu ale općine premoženje vodi gospodin kumar po imenu major Clementi. Neč (Nekaj) ljudi govore, da je šal z direktvrom od učiteljske nekin Cubelčevic gledat nekamo na Halubaljšćinu tanac (ples). Neznam, su ga imao peti ale lica srbela, pak da se je pustil od jenača mladica onako fanjsko počestat. Clementi je valjda mislel, da ima posla — no tu znate skemni... pak se je siritina prevaril. Kada je videl, da u ni tu lajde, beži, šu te nogi nose, a to se zna, da u njegov kompanjon je onako po sarkasmu kuzal peti zne da je neč i okol glavi sumelo. Kurjač (Radoveden) san, ako je bil i Jurčec onekla (tam). Ja bin gospodinu Clementeju ovo savetoval, ako bi rad šal z dobru kusijencu ovo savetoval, ako bi rad šal z tanci, nego neka ča od nas, da neka on ne hodi na tanci, nego neka se peja s kastavskvin avtomobilom va Obrov prodavat ono ča va bačva i vječičah tam prepeljuje. Vrag šu ga zna, ako ni va onah bačvah kakovo vino a va vječah kakav cukar ale muka. Neč se govori, da ima imao »franjara«, ma na moja boga, da zna, kako njoj je ime osti... ako ne bin i nju zapiral. — Zvane.

Pipčarstvo in pipčarij.

Pipčarij za CMD. Stara korenika »Triglav«, postojanski »stunp«, ki se je prostovoljno navratil L 50.—

Pipčarski privezek št. 1 »Trnovo-Bistrica«: Lojze brez pipa L 4.—, Zerto — kar tako L 5.—, naš beležnik, ne da bi se s tem smatral še za vrednega častnega članstva L 50.—, pregledovavice, ker je zaslužil Lojzeta brez pipa L 5.—, da bo »stimala« L 1.—, Lojze »obsodil« (pisi prihodnje čitljeveje), Pepeta na L 20.—, Franci, ker manka še L 15.—, Skupaj: L 310.—, nekolkovanih kron 110.—, kolkovanih K 50.— in dinarjev 10.—

Pipčarski privezek br. 2 »Klanec«. Nabral predsednik privezka Matija Cucančič L 5.—, Ivan Medvedič L 10.—, Ivan Vozkočev L 10.—, Drago Medvedič L 10.—, Ante Iskra L 5.—, Milka Simčič L 13.—, Josip Medvedič L 2.—, Hrust Janko L 2.—, Ivan Turk L 2.—, Mate Medvedič L 2.—, Jure Starčič L 5.—, Peter

Valentič L 2.—, Jenka Simčič L 2.—, Turk Rudolf L 2.—, Stemberger Anton L 2.—, Franjo Stupar L 1.—, Josip Jurčič L 1.—, predsednik, da bo okroglo L 4.—; nabral pipčar Marčelja na svatbi g. Iv. Raspora z gđe. Antico Brnaji L 50.—, Korelec Jakob SHS K 100.—, Turnher Ferdo K 50.—, Turnher Emil K 10.— (nekolkovanih), Ivan Gržinčič 10 dinarjev. Frank Matija L 10.—, namesto »ofra« Pepe Bogner pri poroki Tončke in Matijeta iz Postojne L 10.—, ker se mu ni posrečilo vzeti pipčarju B. pipec L 5.—, Rojarska Slava, ker se ni mogel udeležiti barčovljanske veselice L 5.—

Emil Danev

Potrni neizmerne želosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naš nadvse ljubljani sin in brat

Emil Danev v dobi 18 let, izdihnil svojo blago dušo. Pogreb se bo vršil dne 14. t. m., ob 19 iz hiše želosti na Kontovelju naravnost na domače pokopališče.

KONTOVELJ, 14. majnika 1920. Helena, Danev, mati. Alojz, brat. Eliza, sestra.

MALI OGLASI

se računajo po 20 stotih beseda. — Najmanjša pristojbina L 2.—. Debele črke 40 stotih beseda Najmanjša pristojbina L 4.—. Kdor išče službo plača polovično ceno.

KDOR BI VEDEL kje se nahaja Franc Klevišar, prosim da to naznani na naslov: Neža Dolenc, ul. Molin a vento št. 21. I. nadst. 644

PRODAM TAKOJ hišo z vrtom. Scala Santa št. 307. 643

KUPUJEM ZELEZO q od 30 lir naprej in mešane cunje q od 40 lir naprej. Skladnišče ulic S. Maurizio št. 8. 636

ISCE SE hišna oskrbnica, srednje starosti, zanesljiva, izobražena, ki ima veselje do otrok in gospodinjstva. Dobra plača. Nastop takoj. Ponudbe na inersatni oddelci »Edinosti« pod »Resnost«. 631

ZLATO, srebro, kreme, plača po najvišjih cenah Perot, ul. S. Francesco št. 15. II. n. 417

KROJACNICA Avgust Šušar ul. S. Francesco d'Assisi št. 34. III. je edina dobroznana krojačnica v Trstu. 6367

STEDILNIK, tudi za gostilno, z belimi skalcani, dvema pečima, kotlom za vodo se prod. Ivan Čeh Barkovlje. 3396

PRAKTIKANTINJA, večja slov., nemšk. in nekaj italijanskega jezika išče službe v speccerjski trgovini ali pisarni. Ponudbe na in. oddelci »Edinosti« pod »Slovenka«. 626

TRGOVSKI POMOČNIK izučen v manufakturi in mešani trgovini, več slovenskega, nemškega in italijanskega jezika išče službo, najrajši na deželi. Ponudbe na inersatni oddelci »Edinosti« — Priden in poštno. 3397

MLAD CEVLJARSKI POMOČNIK išče službe pri kakem cvljarju, najrajši v mestu. Ponudbe na in. odd. »Edinosti« pod »494«. 3398

VSAKOVSTNE vrece kupuje G. Margon, ulica Torre bianca 13, zaloga vrec. 613

RESTAVRACIJA OZBIČ se priporoča cenj. gostom z izvršnim kraškim teranom in vipavskimi vini. Peter Hussu. 614

KLAVIR ali pianino, tudi potreben poprave, se kupi v vsakem kraju. Pisati na naslov: Carlo Cauer, Trst, ul. Solitario 25, III. 508

SREBRN DENAR kupujem po najvišjih cenah v vsaki množini. Pridem lahko ponj. Alojz Povh, Garibaldijev trg št. 3 (prej Barriera). Tel. 329. 3341

PIANINO ali glasovir, tudi potreben poprave, kupim v vsakem kraju po najvišji cenj. Miroldilnica Zigon, Trst, ulica XXX. oktobra št. 8. 527

MOTORNO KOLO WANDERER- JHP v najboljšem stanju, na tri prestave in prazni tek, z novo pnevmatiko ter vso opremo se prod. Oglejte se lahko pri M. Rovani, Col pri Vipavi. Cena po dogovoru. 3394

MAJHNA DRUZINA išče poštno ženo, tudi vdovo za vsa hišna dela. Naslov pove inersatni oddelci »Edinosti«. 642

POZOR! Plačam za srebrne krome, goldinarje in zlato najvišje cenj, tudi več kot drugi trgovci. — Albert Povh, urar, ul. Manzoni 17, vr. 2. pr. 2648

MODISTKA, Slovenka, se priporoča cenjenim damam v mestu in okolici. Ulica Ales. Volta, št. 2, V. nadst. vrata 19. (za ljudskim vrtem.)

VELIKO SKLADIŠČE KLOBUKOV dežnikov, belih in plsnih, žepnih robcev, možkih nogavic itd. K. EVERNEL, Trst, Corso V. E. III. št. 24.

G. PINO, zlatarnicu-urarnicu Trst, Corso št. 15 Kupujem srebrne krome in goldinarje po najvišjih cena h

Prodajalna obuval R. FORCESSIN ul. Udine 2 (prej Belvedere) sodni izvedenac. Najprilicnejše nakupavališče obuvala za gospode in gospe. Posebnost za otroke. Velika izbor nogavic, gum. nspetnikov, »Pirelli«, vrvic in maxila za obuvala. Postrežba točna. Na drobno in na debelo.

ANGLESKI in francoski jeziki se učijo na CM šoli na Acquedotto 20, in v ul. Boccazzo 3 vrata 14. Otvoritev posebnih tečajev za odrasle in deco ter trgovsko korespondenco.

DR. MRAČEK LEOPOLD ZOBOZRAVNIK Trst, Corso Vittorio Emanuele III. 24, I. sprejema od 9-12 in od 13-15. Brezbolestno tiziranje zob, zlate krome, zlati mostovi brez naba. — Vse po moderni tehniki, ameriški in švicarski sistem.

Dr. Mraček Leopold se je vrnil s svojega učnega potovanja in ordinira zopet v zgoraj navedenih urah. Corso V. E. III. 24, I.

PEAFF Stroji za šivanje in vezanje pravi moški uzorci Seidel & Neumann in Singer' Gast & Gasser Bogata zaloga vseh potrebnih. Trst, ul. Campanile 10

Razglas. Pri po pisanem sodišču je razpisano mesto začasnega pisarniškega pomočnika z dnevno plačo L 2.60 in s tozadevno draginjsko doklado, ki znaša mesečno najmanj L 101.—. Prosilci naj se zglašajo čimprej osebno pri predstojništvu podpisane sodišča. Predstojništvo okrajnega sodišča v Cerknem, dne 10. majnika 1920.

ZOBOZRAVNIŠKI AMBULATORIJ Zobozdravnik dr. E. CLOFFERO — in — dentist Stanko Perhavec Trst, trg Goldoni št. 11, II. nadst. sprejemata od 9-12 in od 15-19 Izdiranje zob brez bolečin, zobovja, zlati mostovi brez naba, reguliranje zob in zlate krome. Vsa dela se izvršujejo po moderni tehniki

ZOBOZRAVNIŠKI KABINET ulica Chiozza št. 5, I. nadst. Sprejema od 9-13 in od 15-17. Izvršujejo se umetni zobje v kalciumsiobodi sistemu z nebom in brez naba po moderni tehniki. Dr. F. Tamburini MARIO MORE, tehnični vodja.

TVRDKA — Alarico Lantschner v Trstu, Via Roma 28 (bivša ul. delle Poste) vogal ul. Giorgio Galatti. Zraven velike poste. — Telefon 198. Dvokolesa, motorna kolesa, priklitkine, pnevmatični predmeti. Popravila. — Delo solidno.

JADRANSKA BANJA Del. glav.: K 30,000,000. Rezerve K 10,000,000. Belgrad, Celje, Dabrovnik, Dunaj, Kotor, Kranj, Ljubljana, Macabor, Metković, Opuzica, Sarajevo, Split, Šibenik, Trst, Zadar, Zagreb Obavlja vse v bančno stroko spadajoče poste. Sprejema vloge na hranilne knjižice ter jih obrestuje po 3 1/2%, a v bancgotro prometu po 8 1/2%. Vloge, ki se imajo dvigniti samo proti predhodni odpovedi, sprejemajo po posebno